

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 Reykjavík
landsskipulag@skipulag.is

Akureyri 13. janúar 2021

Varðar: Umsögn og athugasemdir frá Skógræktinni um tillögu að viðauka við landsskipulagsstefnu 2015-2026.

Skógræktin hefur yfirfarið viðauka við landsskipulagsstefnu 2015-2026 með tilliti til málefna er varða skógrækt. Almennt má segja að viðaukinn sé afar vel úr garði gerður og fagnar Skógræktin jákvæðum viðhorfum í garð skógræktar. Loftslagsmál ganga þvert á alla málaflokka og við fyrstu sýn virðast engir árekstrar vera á milli landsskipulagsstefnunnar og landsáætlunar í skógrækt. Þvert á móti endurspeglar landsskipulagsstefnan þverfaglega sýn milli skógræktar og margra annarra málaflokka.

Eins og fram kemur í kafla 5.3.1 um skóga og skógrækt, þá er landsáætlun í skógrækt í mótun. Gert er ráð fyrir að hún verði tilbúin til kynningar nú í vor, ásamt umhverfismati áætlunarinnar. Með hliðsjón af öðrum stefnum og áætlunum ríkis og sveitarfélaga er ljóst að skógrækt mun leika lykilhlutverk í tengslum við markmið um kolefnisbindingu stjórnvalda. Loftslagsmálin verða því áberandi í framtíðarsýn og stefnu um skógrækt.

Samkvæmt 5. gr. laga um skóga og skógrækt nr. 33/2019, þá skal Skógræktin, í samráði við hlutaðeigandi sveitarfélög, skógarbændur og aðra hagsmunaaðila, vinna landshlutaáætlanir þar sem útfærð er stefna um skógrækt í landsáætlun

Landshlutaáætlanirnar munu fjalla um áhrif skógræktar á atvinnuþróun og byggð, lýðheilsu (útivistarskóga) og einn af mikilvægustu þáttunum, þ.e. skógrækt í samhengi loftslagsbreytinga. Varla er hægt að minnst á skógrækt án þess að hugsa um landslag en lögun skóga að landslagi er einn mikilvægra þátta varðandi sátt um skógrækt. Það er því ljóst að L-in þrjú, *loftslag, lýðheilsa og landslag*, eru mikilvægt atriði varðandi skóga og skógrækt.

Sveitarfélögin eru vel meðvituð um mikilvægi þess að grípa til aðgerða svo árangur náist varðandi loftslagsmálin og er efling skógræktar þar ofarlega á blaði. Með skógrækt má auka bindingu kolefnis úr andrúmslofti um leið og hægt er að vinna að fjölmörgum öðrum markmiðum í leiðinni. Þannig má t.d. uppfylla markmið í tengslum við 5.2. *loftslagsvæna byggð* sem miðar að því að draga úr loftslagsáhrifum byggingariðnaðarins en ein skilvirkasta leiðin til að draga úr áhrifum hans er að byggja minna úr steinsteypu og meira úr timbri. Eitt tonn af sement losar við framleiðsluna 900 kg CO₂ á meðan timbrið losar ekki CO₂ heldur það, svo lengi sem timburmannvirkið stendur.

Fjölmörg sveitarfélaga hafa því haft samband við Skógræktina til þess að leita ráða varðandi eigin stefnumótun um skóga og skógrækt. Mikil viðhorftsbreyting hefur átt sér stað á undanförunum árum og tækifærin blasa við þeim sem vilja sjá þau. Afar mikilvægt er að auka enn frekar samstarf milli sveitarfélaganna og Skógræktarinnar til að ná sem mestum ávinningi af stækkandi skógarauðlind Íslands á sjálfbæran hátt.

Fram kemur í viðaukanum að gert sé ráð fyrir að við skipulagsgerð sveitarfélaga verði lagt mat á ástand lands með tilliti til kolefnisbúskapar. Loftslagsdeild Mógilsár, rannsóknarsviðs Skógræktarinnar, tekur þátt í gerð losunarbókhalds íslenska ríkisins en til þess að fá nákvæmari upplýsingar varðandi þá bindingu sem á sér stað í skógum hvers sveitarfélags – eða þá kolefnisbindingu með skógrækt sem möguleg væri innan hvers sveitarfélags - þarf að gera úttekt fyrir hvert sveitarfélag fyrir sig.

Að lokum vill Skógræktin nota tækifærið og ítreka eftirfarandi, sem einnig kom fram í umsögn um lýsingu viðauka landsskipulagsstefnunnar í apríl 2019: Skógræktin bendir á mikilvægi þess að skipulagsumgjörð landnýtingar í dreifbýli sé með þeim hætti að ekki séu lagðar skipulagshindranir á þau form landnýtingar sem eru viðurkennd í aðgerðaáætlun ríkisstjórnarinnar í loftslagsmálum.

Virðingarfyllst,

f.h. Skógræktarinnar,

Hrefna Jóhannesdóttir

Hrefna Jóhannesdóttir, skipulagsfulltrúi

hrefna@skogur.is

Gamla Gróðrarstöðin,
Krókeyri 600, Akureyri
gsm. 626-1016